

**ELEKTRONINĖS PASLAUGOS  
ALYTAUS IR VILNIAUS APSKRIČIŲ  
SAVIVALDYBIŲ VIEŠOSIOSE  
BIBLIOTEKOSE**

**Tyrimo duomenys**

**2015**

# **BIBLIOTEKŲ INTERNETO SVETAINĖS**

# BIBLIOTEKŲ INTERNETO SVETAINIŲ PRIVALUMAI (1)

<b>Privalumai</b>	<b>Bibliotekų skaičius</b>
<b>Svetainės tinkamos įvairioms naršyklėms ir greitai užsikrauna</b>	<b>13</b>
<b>Yra RSS funkcija</b>	<b>10</b>
<b>Yra mobili svetainės versija</b>	<b>9</b>
<b>Yra svetainės žemėlapis</b>	<b>9</b>
<b>Įdiegta žodinės paieškos sistema</b>	<b>11</b>
<b>Užtikrintas interaktyvus grįžtamasis ryšys</b>	<b>9</b>

# BIBLIOTEKŲ INTERNETO SVETAINIŲ PRIVALUMAI (2)

<b>Privalumai</b>	<b>Bibliotekų skaičius</b>
<b>Yra informacija užsienio kalbomis</b>	<b>10</b>
<b>Laikomasi trijų pelės paspaudimų taisyklės</b>	<b>13</b>
<b>Yra nuorodos į įvadinį puslapį</b>	<b>9</b>
<b>Menu antraštės tikslios ir neviršija trijų žodžių</b>	<b>11</b>
<b>Aiškūs ir tinkamo dydžio šriftas</b>	<b>13</b>
<b>Nėra akivaizdžių kalbos klaidų</b>	<b>12</b>

# BIBLIOTEKŲ INTERNETO SVETAINIŲ TRŪKUMAI (1)

<b>Trūkumai</b>	<b>Bibliotekų skaičius</b>
<b>Svetainės nepritaikytos neįgaliesiems</b>	<b>13</b>
<b>Nėra galimybės atskirti lankytą puslapį nuo nelankyto</b>	<b>12</b>
<b>Nėra pagalbos lankytoji skilties</b>	<b>11</b>
<b>Nesudaryta galimybė svetainėje įvertinti įstaigos teikiamas paslaugas</b>	<b>13</b>
<b>Įvadiniame puslapyje daugiau nei 10 meniu nuorodų</b>	<b>11</b>
<b>Nėra archyvo</b>	<b>11</b>

# BIBLIOTEKŲ INTERNETO SVETAINIŲ TRŪKUMAI (2)

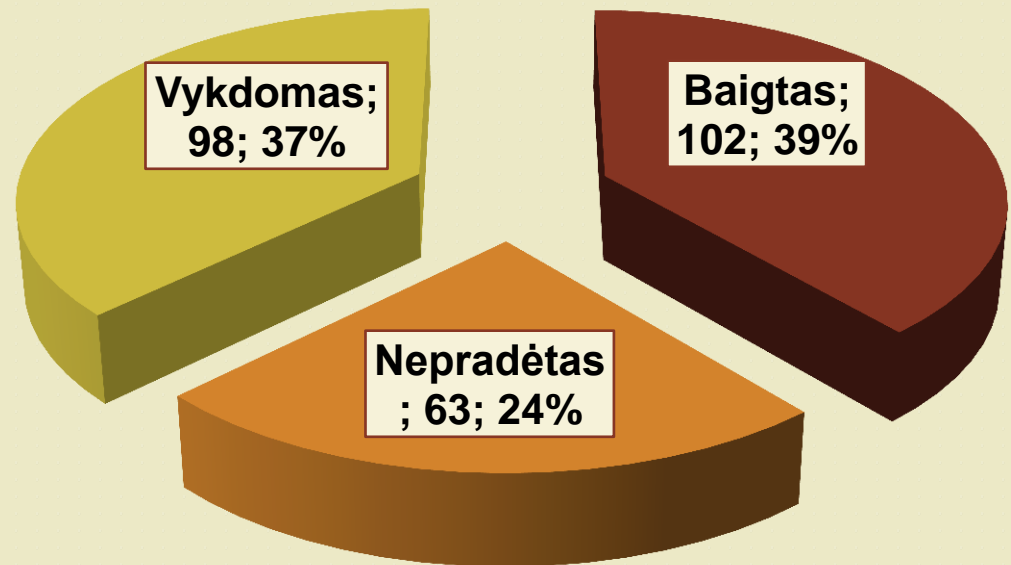
- ▶ Svetainių trūkumai dažniausiai susiję su jų struktūra ir informacijos pateikimu.
  - ▶ Dauguma svetainių tik iš dalies atitinka *Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo* keliamus struktūros reikalavimus.
  - ▶ Daugiau kaip pusėje svetainių nėra visų privalomų skyrių, o visos privalomos šių skyrių sritys yra tik dviejose svetainėse.
  - ▶ Nepateikiama dalis privalomos informacijos arba skelbiama ankstesnių metų informacija, o naujos, aktualios informacijos nėra.
- ▶ Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašas (Žin., 2003, Nr. 38-1739; 2006, Nr. 115-4376; 2009, Nr. 154-6976).



# **LIBIS POSISTEMIŲ DIEGIMAS IR FUNKCIJŲ NAUDOJIMAS**

# DOKUMENTŲ REKATALOGAVIMAS

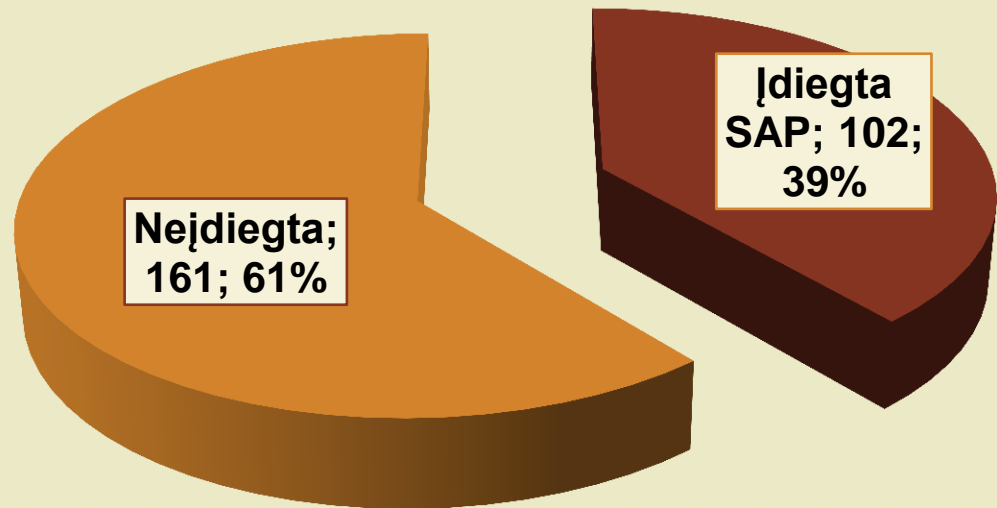
- ▶ Dokumentų rekatalogavimo darbai baigti visose VB ir daugiau kaip trečdalyje padalinių. Alytaus m., Lazdijų, Elektrėnų ir Trakų SVB jau baigė rekatalogavimo darbus visuose padaliniuose.





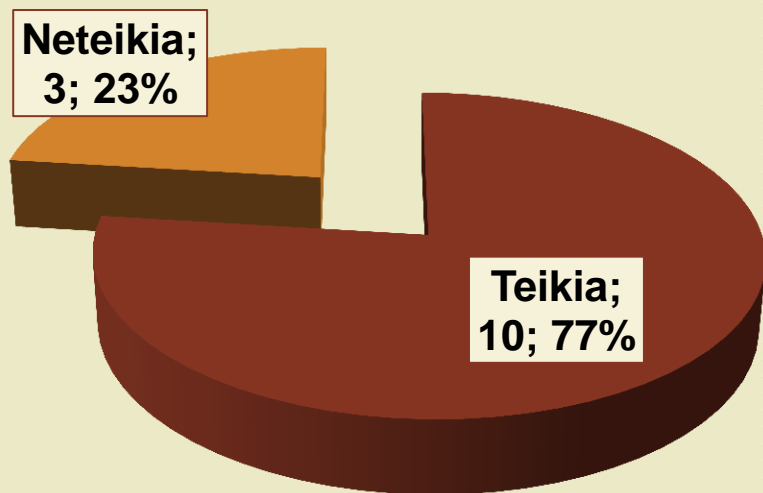
# LIBIS SAP DIEGIMAS

- ▶ LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemis įdiegtas visose VB ir daugiau kaip trečdalyje padalinių. Alytaus m., Elektrėnų ir Vilniaus r. SVB LIBIS SAP jau įdiegė visuose padaliniuose.

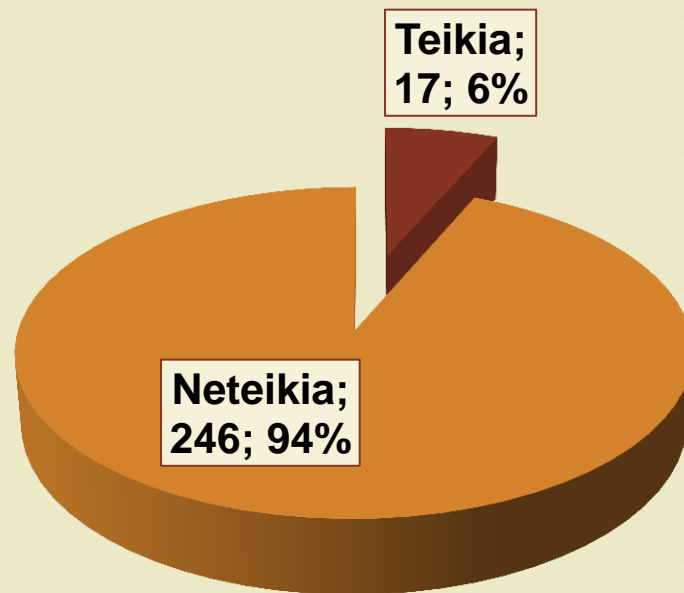


# DOKUMENTŲ UŽSAKYMO E. KATALOGE PASLAUGOS TEIKIMAS

## VB

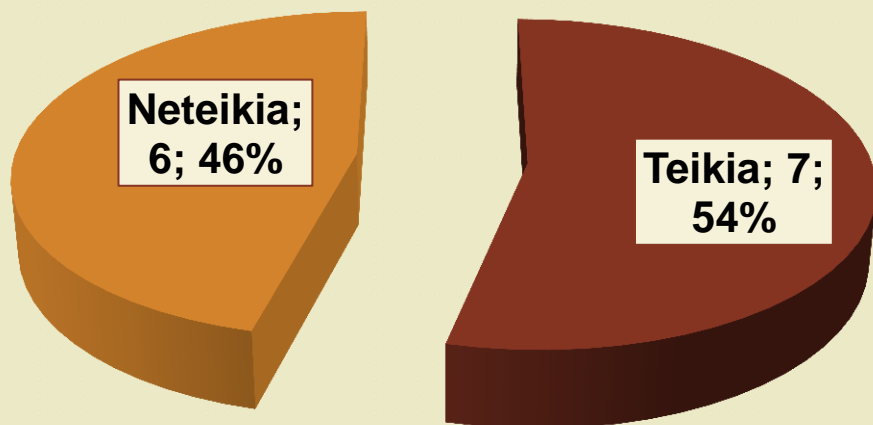


## Padaliniai

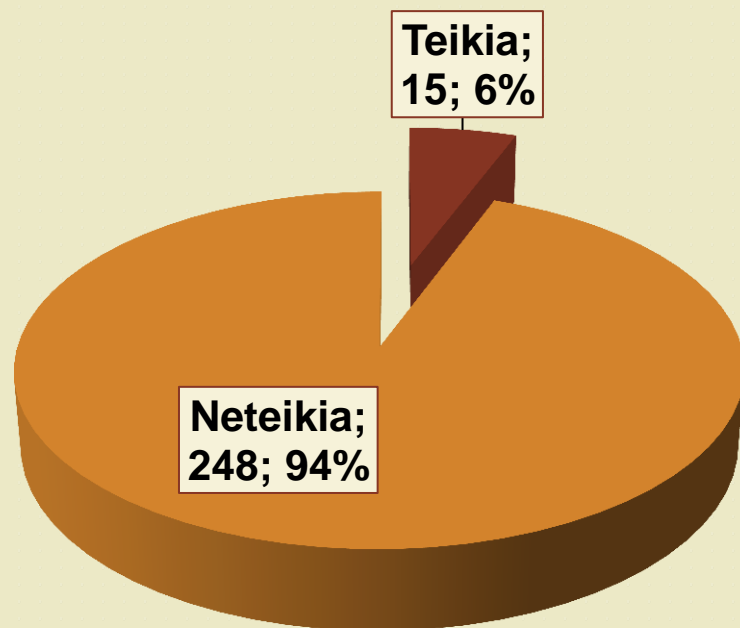


# DOKUMENTŲ REZERVAVIMO E. KATALOGE PASLAUGOS TEIKIMAS

**VB**

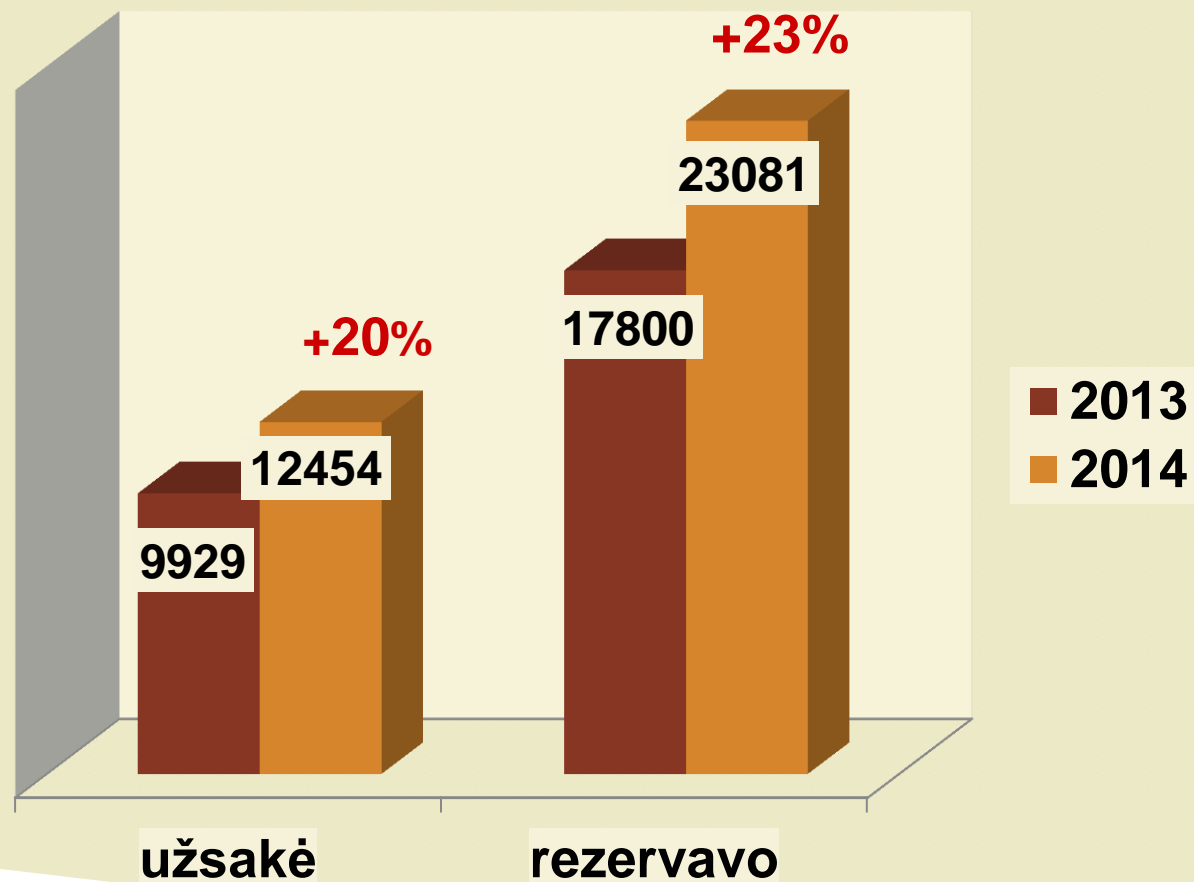


**Padaliniai**



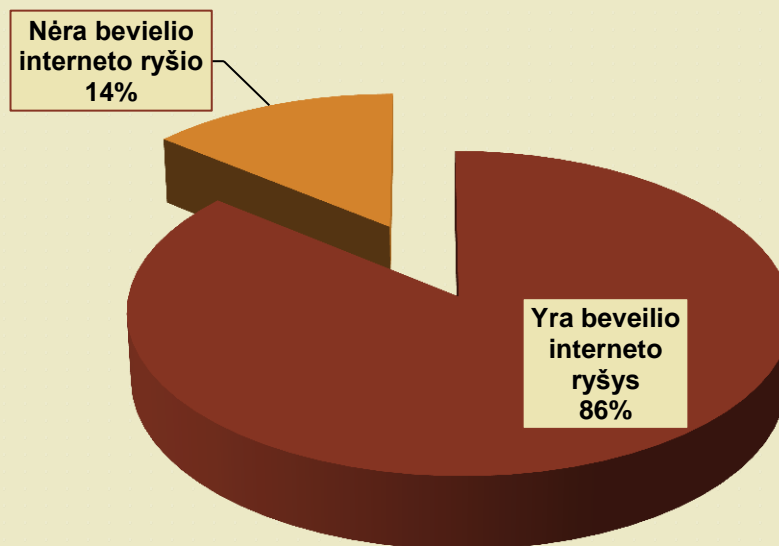
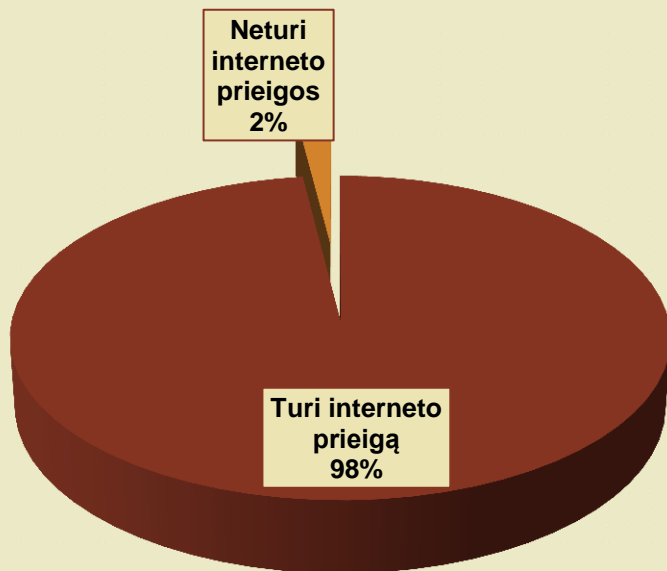
# NAUDOJIMASIS DOKUMENTŲ UŽSAKYMO IR REZERVAVIMO PASLAUGOMIS

- ▶ Dokumentų užsakymo ir rezervavimo paslaugomis kasmet naudojasi vis daugiau Regiono SVB vartotojų: pasinaudojusių užsakymo paslauga skaičius per metus padidėjo 20 %, o rezervavimo paslauga – 23 %.
- ▶ Varėnos VB šie rodikliai per metus išaugo daugiau kaip 2 kartus; 2014 m. dokumentų užsakymo paslauga pasinaudojo 10 % VB vartotojų, rezervavimo paslauga – 12 %.



# **KITOS ELEKTRONINĖS PASLAUGOS**

# INTERNETO PRIEIGA REGIONO SVB



# SAITYNO 2.0 ĮRANKIŲ NAUDOJIMAS

- ▶ Visos Regiono SVB naudojami saityno 2.0 įrankiais.
- ▶ Pastaraisiais metais suaktyvėjo bibliotekų komunikacija su vartotojais virtualioje erdvėje.
- ▶ Dauguma viešųjų bibliotekų ir keletas padalinių turi savo paskyras socialiniame tinkle *Facebook*.
- ▶ Be to, naudojama automatinė skaitmeninės fotografijos tvarkyklė *Picasa*, svetainė *Youtube*.

	11 bibliotekų
	4 bibliotekos
	8 bibliotekos

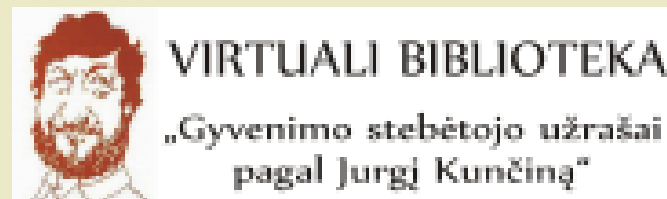
# VIRTUALŪS PRODUKTAI

▶ 7 Regiono SVB yra sukūrusios įvairių virtualių produktų, dažniausiai – tai:

- ▶ virtualios parodos,
- ▶ elektroniniai leidiniai,
- ▶ filmukai.

▶ Labiausiai išsiskiriantys projektai:

- ▶ virtuali biblioteka *Gyvenimo stebėtojo užrašai* – Alytaus miesto Jurgio Kunčino viešoji biblioteka;
- ▶ bibliografinė duomenų bazė *Alytaus krašto etnokultūra* – Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka.





# BIBLIOTEKŲ PROBLEMOS KURIANT IR TOBULINANT E. PASLAUGAS

**Ribotos techninės galimybės – 12 bibliotekų**

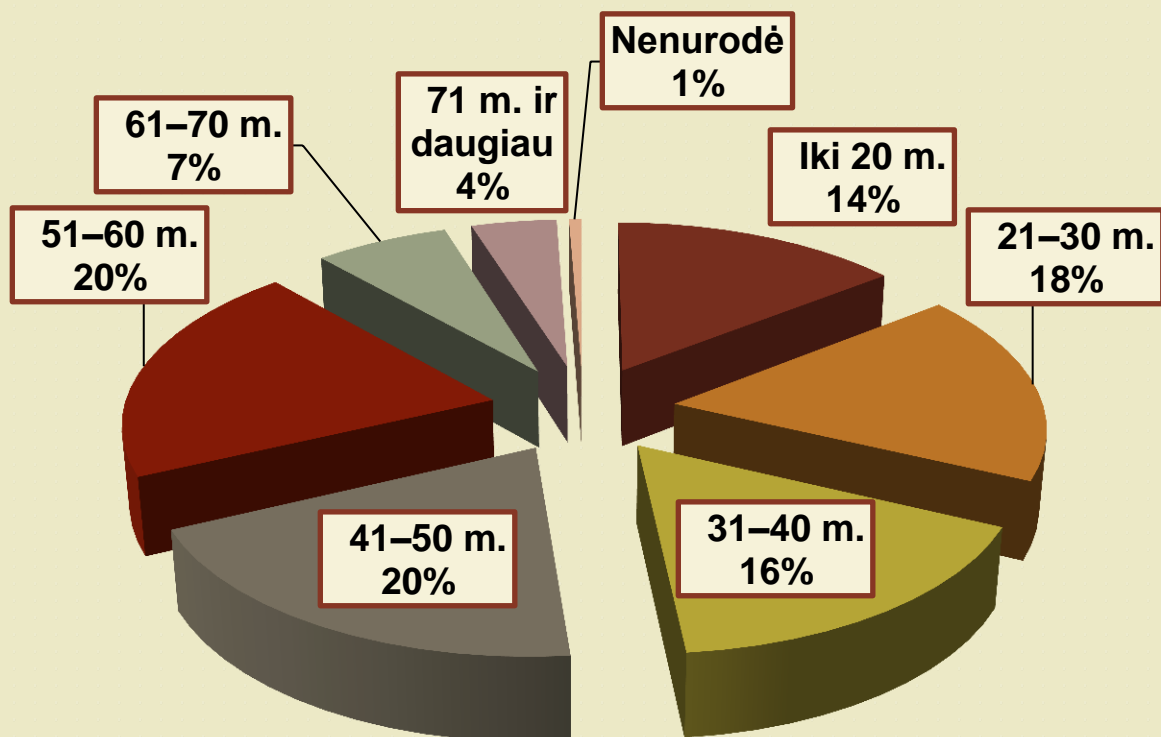
**Trūksta žinių ir įgūdžių – 7 bibliotekos**

**Trūksta darbuotojų – 5 bibliotekos**

# VARTOTOJŲ APKLAUSA

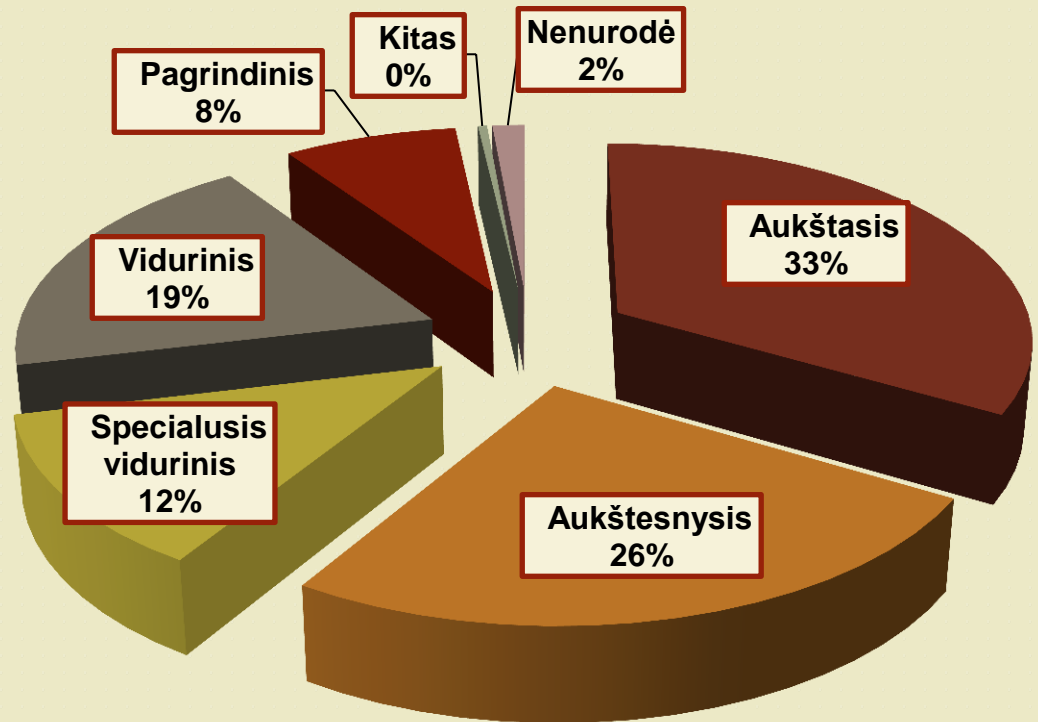
# RESPONDENTŲ AMŽIUS

- ▶ Apklausoje dalyvavo 491 vartotojas iš visų Regiono savivaldybių viešųjų (pagrindinių) bibliotekų.
- ▶ Respondentai atstovauja įvairias amžiaus grupes, pradedant jaunuoliais iki 20 metų ir baigiant pagyvenusiais žmonėmis virš 70 metų.
- ▶ 30,8 % apklaustųjų – vyrai, 67,8 % – moterys, o 1,4 % nenurodė savo lyties.



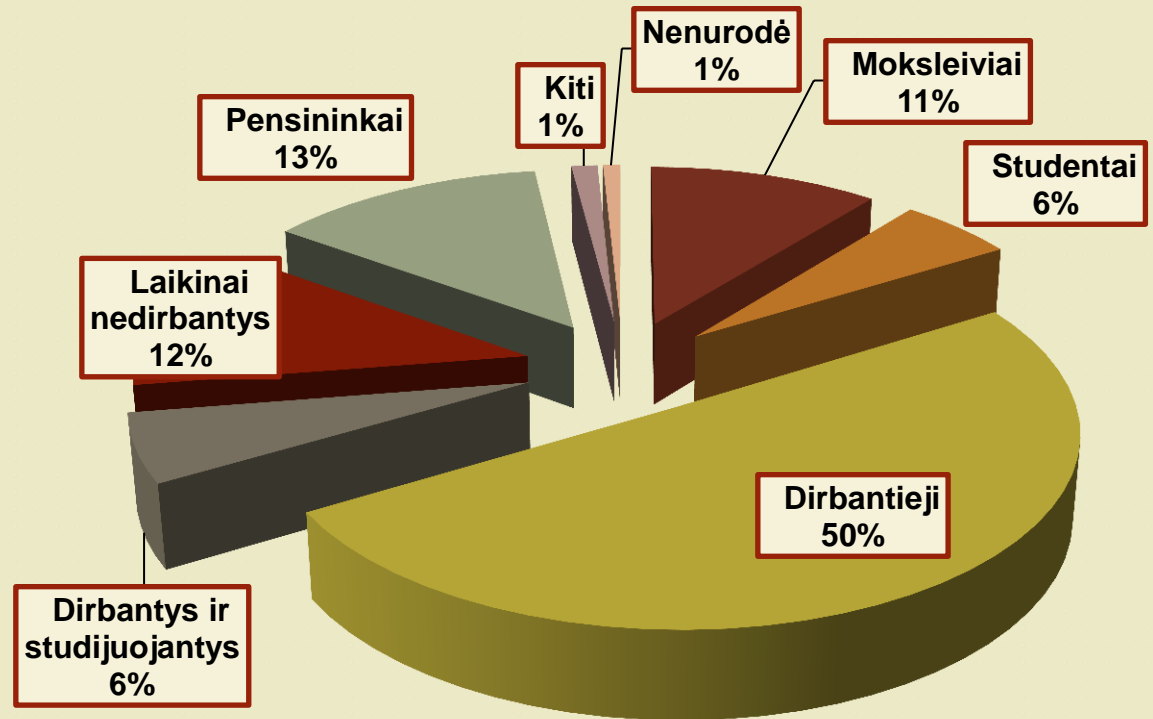
# RESPONDENTŲ IŠSILAVINIMAS

- ▶ Apklausoje daugiausia dalyvavo žmonės su aukštuoju arba aukštesniuoju išsilavinimu – jie sudaro 59 % visų respondentų.



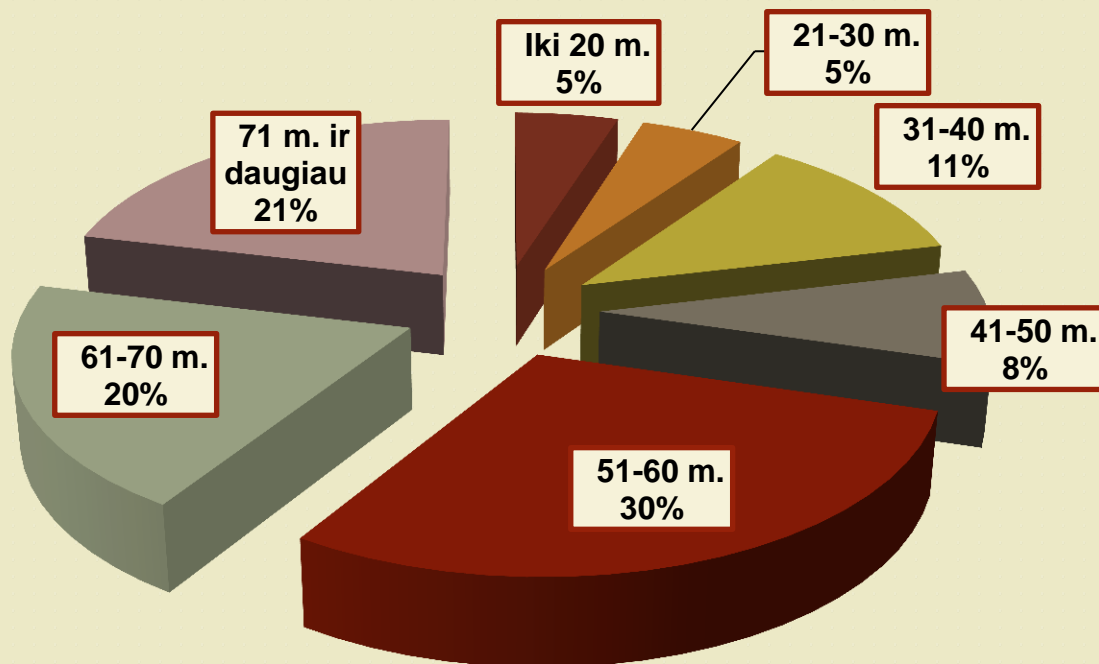
# RESPONDENTŲ VEIKLOS RŪŠYS

- ▶ Pusė respondentų yra dirbantys žmonės; kartu su dirbančiais ir studijuojančiais jie sudaro 56 % apklaustųjų.



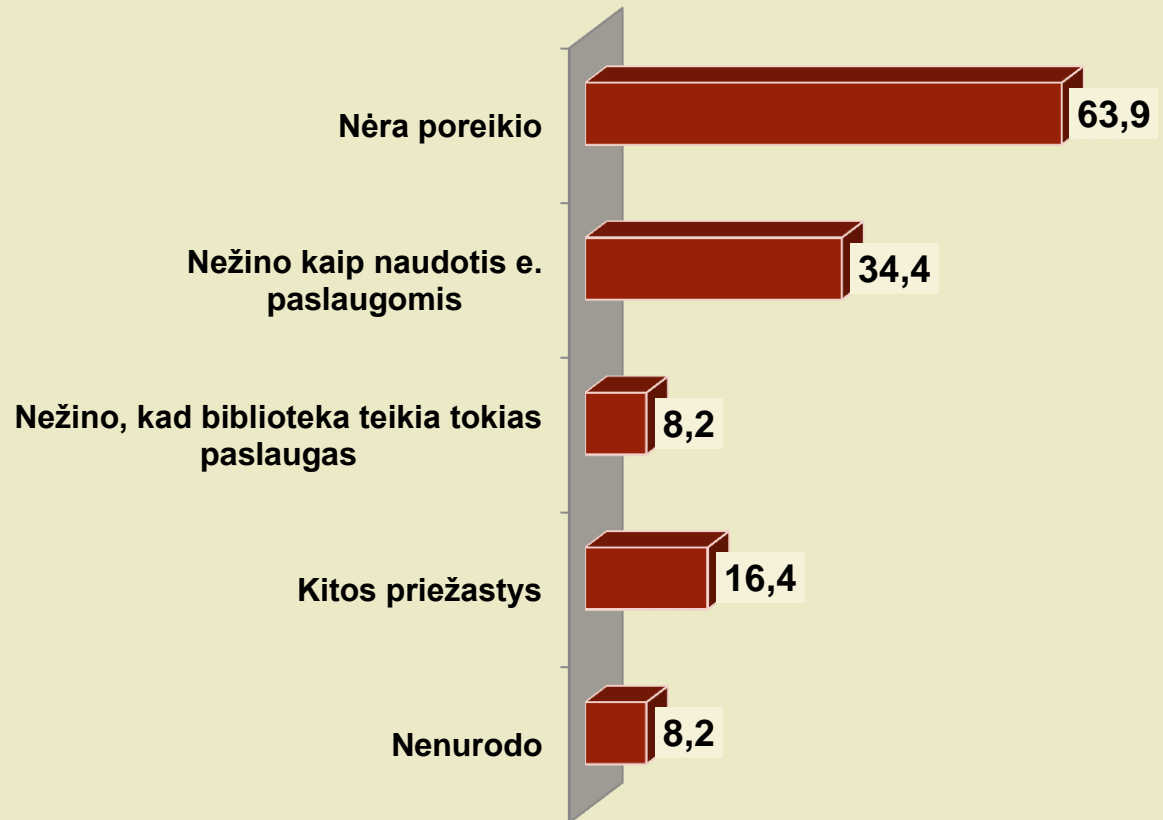
# NESINAUDOJANČIŲ E. PASLAUGOMIS RESPONDENTŲ AMŽIUS

- ▶ Nesinaudojantys elektroninėmis paslaugomis sudaro 12,4 % visų respondentų.
- ▶ Daugiausia – tai vyresnio amžiaus žmonės, bet yra ir kitų amžiaus grupių atstovų.



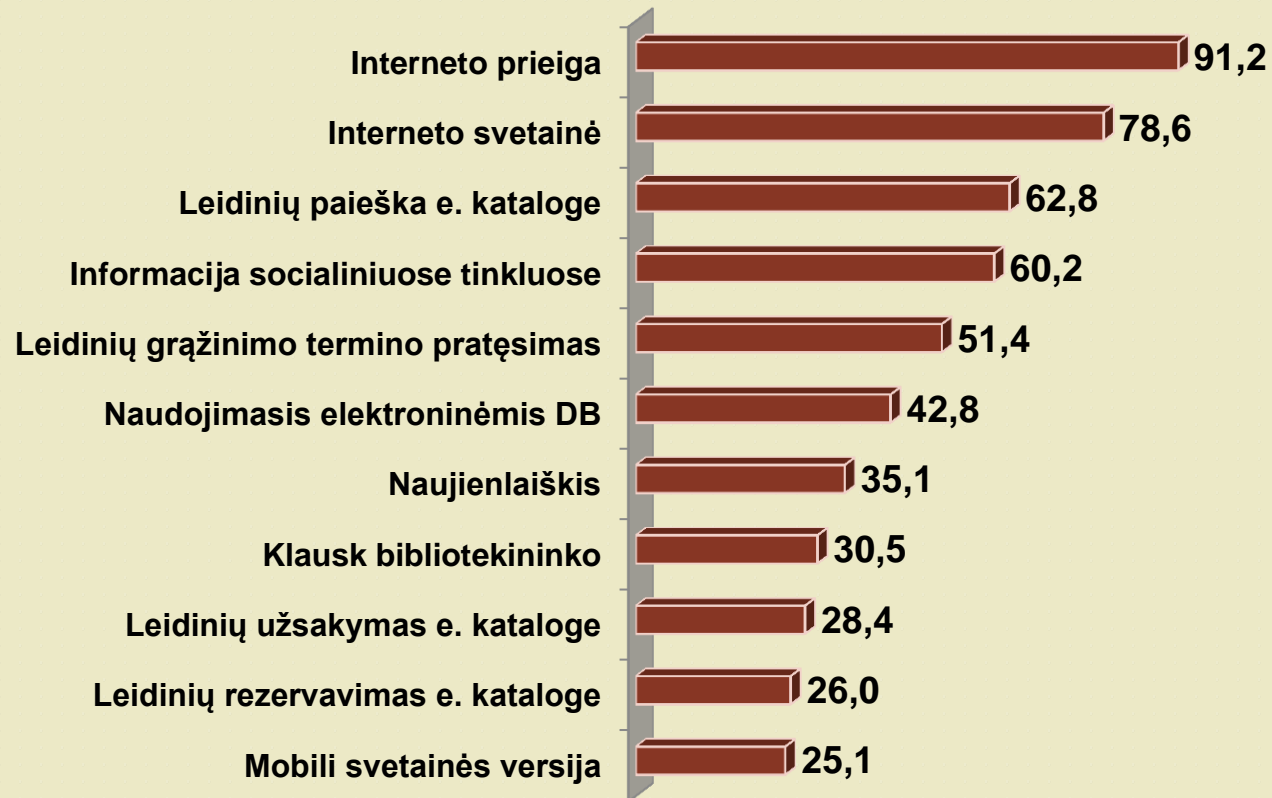
# NESINAUDOJIMO E. PASLAUGOMIS PRIEŽASTYS (%)

- ▶ Pagrindinės nesinaudojimo elektroninėmis paslaugomis priežastys yra poreikio nebuvimas ir nepakankamas vartotojų informuotumas.
- ▶ Taip teigia net ir dalis tų respondentų, kurie retkarčiais naudojami viena ar dviem elektroninėmis paslaugomis: nėra poreikio – 20 %, trūksta žinių ir informacijos apie tai, kaip naudotis paslaugomis – 2,3 %, nieko nežino apie kitas bibliotekų teikiamas elektronines paslaugas – 2,6 %.



# NAUDOJIMASIS E. PASLAUGOMIS (%)

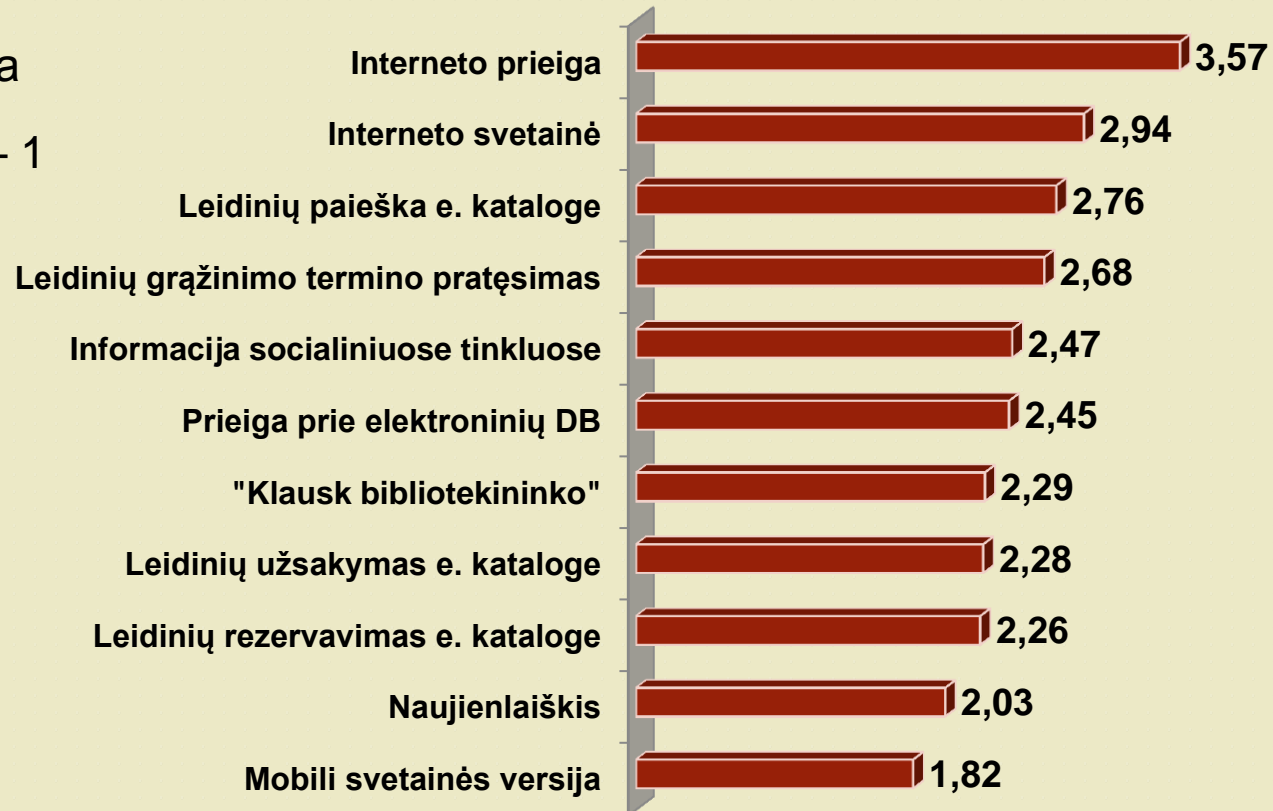
- ▶ Didžioji dalis apklaustųjų (430 arba 89 %) naudojami bibliotekų teikiamomis elektroninėmis paslaugomis.
- ▶ Populiariausia bibliotekų teikiama elektroninė paslauga yra interneto prieiga – ja naudojami 91 % respondentų.
- ▶ 56 % respondentų šia paslauga naudojami keletą kartų per savaitę.





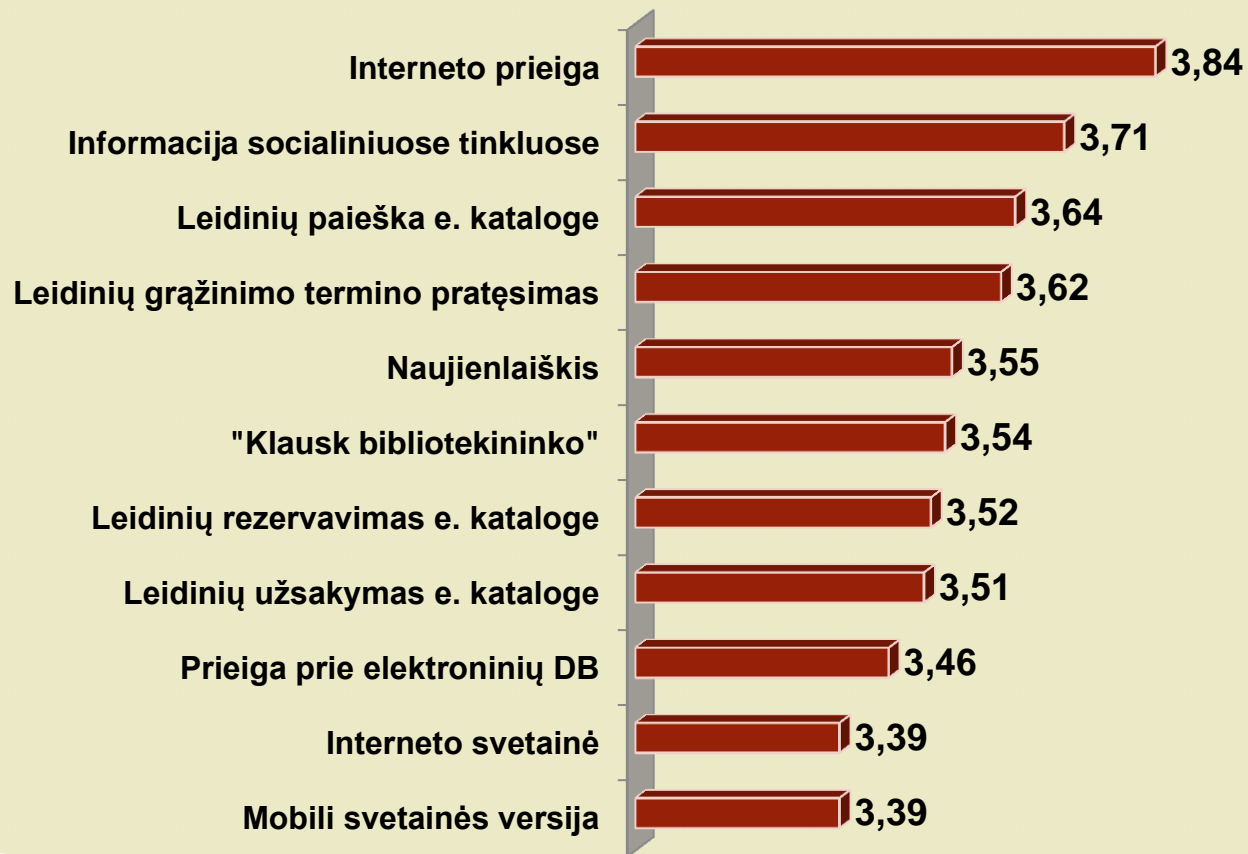
# PASLAUGŲ SVARBOS VERTINIMAS (4 BALŲ SKALĖJE)

- ▶ Svarbiausia vartotojams elektroninė paslauga yra interneto prieiga – ji įvertinta 3,6 balo 4 balų skalėje (svarbi – 4 balai, nesvarbi – 1 balas).
- ▶ Specifinės bibliotekų paslaugos, susijusios su prieiga prie informacijos išteklių (leidinių paieška elektroniniame kataloge, leidinių užsakymas, rezervavimas, gražinimo termino pratęsimas, prieiga prie elektroninių duomenų bazių), vertinamos kaip vidutiniškai svarbios – nuo 2,3 iki 2,8 balo.



# NAUDOJIMOSI E. PASLAUGOMIS PATOGUMO VERTINIMAS (4 BALŲ SKALĖJE)

- ▶ Respondentai palankiai įvertino naudojimosi paslaugomis patogumą – vidutiniškai 3,6 balo 4 balų skalėje (patogu naudotis – 4 balai, sunku, nepatogu naudotis – 1 balas).
- ▶ Geriausiai įvertinta interneto prieiga – 3,8 balo.
- ▶ Žemiausius vertinimus gavo bibliotekų interneto svetainės ir mobili svetainių versija.
- ▶ Skirtumas tarp aukščiausio ir žemiausio vertinimo yra nedidelis – mažiau nei pusė balo.



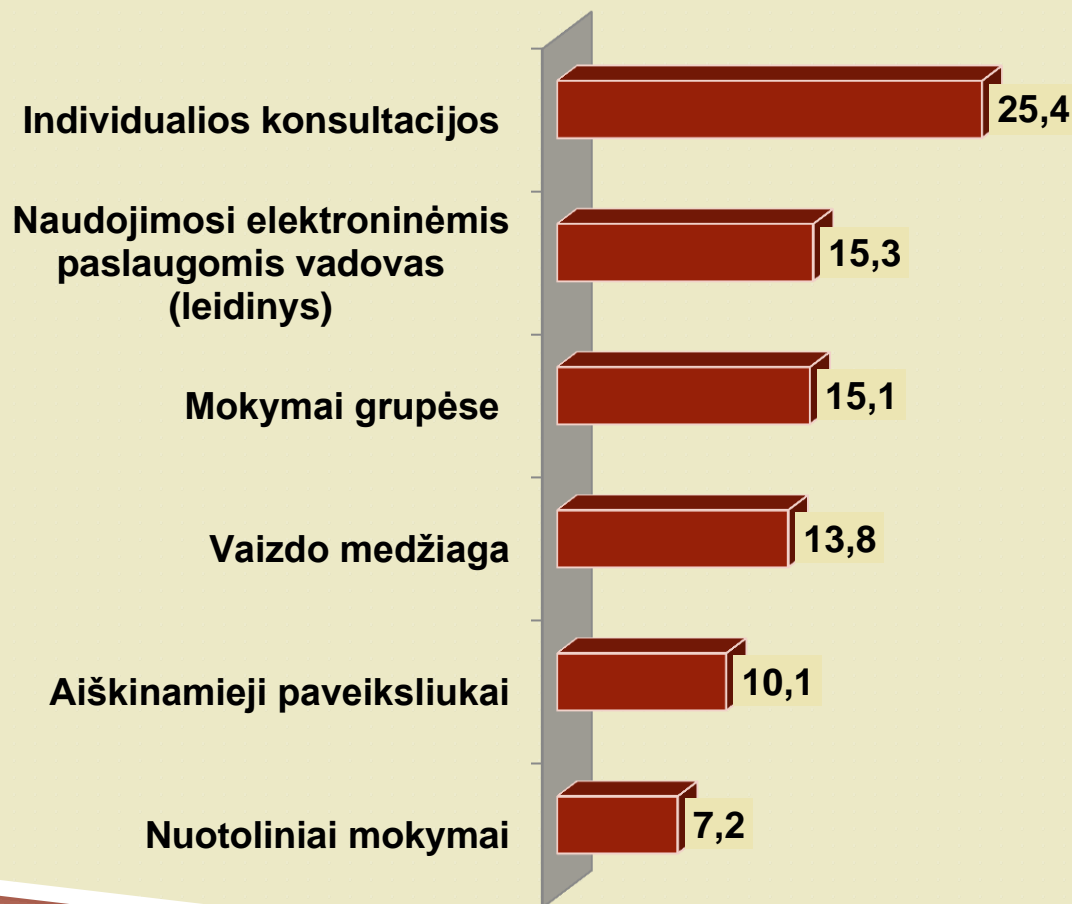
# PRIEŽASTYS, SUKELIANČIOS NEPATOGUMUS (%)

- ▶ Nepatogumus sukeliančias priežastis nurodė 71,2 % respondentų.
- ▶ Dauguma respondentų teigia, kad didžiausius nepatogumus sukelia pasenusi, nusidėvėjusi įranga (38,4 %) ir lėtas, trūkinėjantis interneto ryšys (27,0 %).
- ▶ Žymiai rečiau nurodomi tie nepatogumai, kuriuos lemia bibliotekų darbuotojų kuriamų ir teikiamų paslaugų kokybė.



# INFORMACIJOS APIE NAUDOJIMĄSI E. PASLAUGOMIS POREIKIS (%)

- ▶ Pusė respondentų norėtų gauti daugiau informacijos apie tai, kaip naudotis elektroninėmis paslaugomis.
- ▶ Dažniausiai pageidaujamos individualios konsultacijos – jų norėtų ketvirtadalis respondentų.
- ▶ Nesinaudojantys elektroninėmis paslaugomis respondentai žymiai dažniau pageidauja mokymų grupėse (20,4 %), nei tie, kurie jomis naudojami (12,7 %), o pastarieji žymiai dažniau norėtų vaizdo medžiagos (atitinkamai 12,9 % ir 7,4 %)



# VARTOTOJŲ PASIŪLYMAI, KAIP GERINTI E. PASLAUGŲ KOKYBĘ

► Pasiūlymus, kaip gerinti elektroninių paslaugų kokybę, pateikė tik 11 % respondentų, o pageidavimus dėl naujų paslaugų diegimo bibliotekose išreiškė tik pavieniai respondentai.

► Dažniausiai siūloma atnaujinti kompiuterinę įrangą ir užtikrinti geresnį interneto ryšį.

